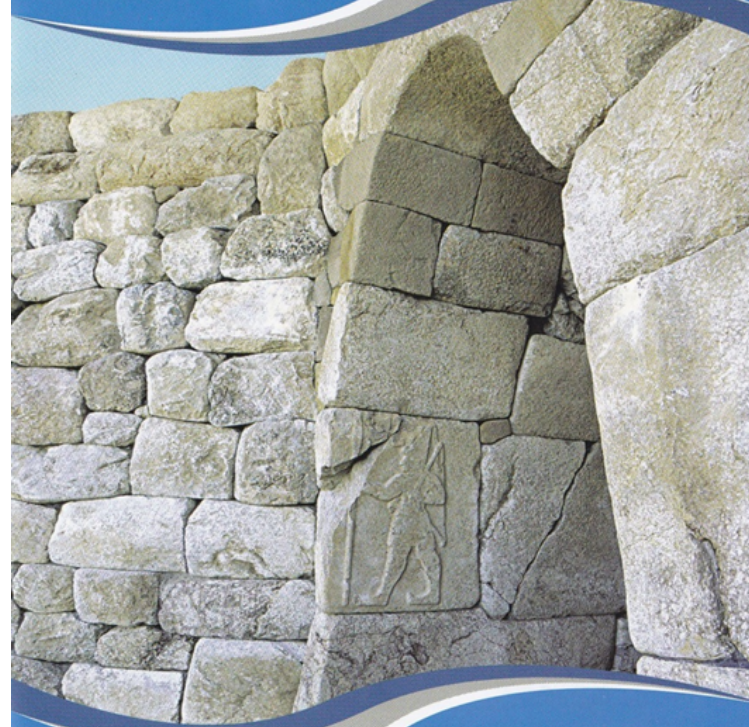

T.C.
ÇORUM VALİLİĞİ

Türkiye

HATTUŞA / HATTUSHA
HİYEROGLİFLİ ODA
(2 no'lu Oda)

*CHAMBER WITH
HIEROGLYPHS
(Chamber No.2)*

İL KÜLTÜR ve TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

Hattuşa M.Ö. 1650 yılında Hitit başkenti olarak kurulduğunda yaklaşık bir kilometrekarelik bir alanı kaplıyordu. Kent bu dönemde anıtsal surlarla çevriliydi. Aşağı şehir denilen bu bölgede konutların da bulunduğu sivil yaşam alanları da vardı. Zamanla devletin güçlenmesi başkent Hattuşa'da anıtsal karakterde yeni yapılmaları sağlarken, şehrin yayılım alanı güneye doğru genişleyerek kentin genişliği iki katına çıkmıştır. Yukarı şehir olarak adlandırılan bu alanda yeni sur duvarları ve bu surlar üzerinde yer alan, anıtsal şehir kapıları yapılmıştır. Yukarı şehirdeki 29 tapınak yanında, Kraliyet sarayı olan Büyükkale önünde resmi işlere ayrılmış bazı anıtsal yapılar da bulunmaktadır.

Yukarı Şehir Nişantepe'de yer alan ve Hitit Büyük Kralı II. Şupiluliuma ve babası IV. Tuthaliya'nın yaptığı işleri anlatan, iki büyük yazıt bulunmaktadır.

2 no'lu oda ilk bulunduğunda mezar olarak yorumlanmıştır. Ancak daha sonra burasının kült işlevli ve yeraltı dünyasının sembolik girişi olduğu kabul edilmiştir.

Güney kaleda yapılan kazı çalışmaları sırasında Hiyeroglifli odaya ait taş blokların bazıları orijinal yerinde bulunmuştur. Çoğu bloklar ise Hitit döneminden birkaç yüzyıl sonra odanın hemen arkasında inşa edilmiş olan Demir Çağı kalesinin sur duvarlarında devşirme malzeme olarak kullanılmıştır. Yeniden ayağa kaldırılmak üzere Demir Çağı duvarlarından alınan eski taş bloklar odanın

When Hattusha was established in 1650 B.C. as the capital of the Hittite Empire, it occupied an area of one kilometre. The city was then surrounded by monumental city walls. This area, called the lower city, also included some houses for civilian life. In time, the Empire got stronger and new monumental edifices were built towards the south, which doubled the city in two. In this area, called the upper city, new city walls were built which included monumental city gates. Next to the 29 temples found in the upper city, some monumental edifices used for official purposes in front of the Loyal Palace, Büyükkale.

In the Upper Town, Nishantepe, two epigraphs are found that describe the works of Great Hittite King Suppiluliuma, the Second and his father Tuthalia, the Fourth.

When it was first discovered, room no. 2 was thought to be a tomb. However, later on it was understood to have a religious purpose and to symbolize the entrance to the underground world.

During the excavations made in the South Fortress, some stone blocks of the Room-with-Hieroglyphs were found in their original spot. Yet most of these blocks were used during the construction of the city wall, which was built a few hundred years later than the Hittite times, during the Iron Age. In the restoration of the chamber, these old stone blocks were removed from the Iron Age wall and placed on the base blocks in the chamber, forming a vault.

temel taşları üzerine konulmak suretiyle sivri tonozlu biçimle restore edilmiştir.

Oda içerisinde arka duvarda uzun mantosu, ucu sivri ve yukarı kalkık ayakkabısı ve sol elindeki güç sembolü olan kıvrık değneği ve başı üzerindeki kanatlı güneş kursu ile Güneş Tanrısı tasvir edilmiştir. Sağ elinde Mısır hayat sembolü Ankh tutan tanrı hayat verici özelliindedir. Girişin solundaki kabartma, Hattuşa'nın bilinen en son kralı ve odayı inşa ettiren II. Şupiluliumadır. Kral burada etekli, kemerinde kılıcı, sağ elinde mızrağı, sol

In the back wall of the chamber, the Sun God is portrayed with a long coat, pointed shoes, a curved cane in his left hand—to represent power-, and the sun disk on his head. This God, who held the Egyptian symbol for life, the Ankh in his right hand, has the potential to create life.

The embossing found at the left side of the entrance depicts Suppiluliuma, the Second, who is the last known King of Hattusha, and the person who had this chamber built. Here the King

omzu üzerinde yayıyla savaşçı olarak gösterilmiştir. Ayağında ucu sivri, yukarı kıvrık ayakkabıları; başında tanrıların tipik başlığı bulunur. Başlığın hemen önünde Luvi hiyeroglifi ile kralın unvanı ve ismi yazılmıştır.

Karşı duvarda altı satırlık Luvi hiyeroglifi ile yazılmış yazıt vardır. Yazıt sağ üstten başlar. Yazıtta Büyük Kral II. Şupululiuma çeşitli tanrıların desteğiyle bir çok ülkeyi ve bu arada Tarhuntasha ülkesini de ele geçirdiğini, yeni şehirler kurduğunu ve çeşitli yerlerde tanrılara kurbanlar verdiğini anlatır. Son cümlede ise "tanrısal toprak yol" dan bahsedilir. Uzmanlara göre bu yazıt odanın inşa yazıtıdır; yeraltına inen, toprağın altına uzanan bir yol kastedilir. Buna göre oda ile arkasında yer alan havuz arasında bir bağlantı kurulmaktadır. Çünkü Eskiçağ'da göller ve kaynaklar yeraltı ile bağlantıyı sağlayan yollardı. Buna göre odanın kültte önemli rol oynayan yeraltı dünyasının sembolik girişi olduğu düşünülmektedir.

is portrayed as a warrior with a kilt, a sword on his belt, a spear in his right hand, and an arc on his left shoulder. His shoes are pointed upwards, and he has the typical cap of all Gods. In the front part of his cap, his title and name are scripted in Luvian hieroglyph.

On the opposite wall, there is an epigraph of six lines, written in Luvian hieroglyph. The script starts from top right. Here it is explained that the Great King Suppiluliuma, the Second, with the help of Gods, conquered this state and as well as the Tarhantasha state, that he established new towns and that he sacrificed for the Gods at various places. In the last sentence, a "godly earth path" is mentioned. According to experts, this epigraph pertains to the construction of this chamber and a path must have existed which went under the earth here. Accordingly, there is a connection between this chamber and the pool found behind this chamber. This is because in the Ancient times, lakes and underground water sources were paths that connected the earth to the underground. Therefore this room is assumed to be a symbolic entrance to the underground world, which is a significant place in the Hittite faith.

İL KÜLTÜR ve TURİZM MÜDÜRLÜĞÜ

Tel:0. 364. 213 47 04 - 213 85 02 • Fax:0. 364. 212 05 10

Çorum Müzesi:0.364.213 15 68 Boğazköy Müzesi:0.364.452 20 06

Hattuşa Örenyeri: 0 364 452 22 00

www.corumkulturturizm.gov.tr e-mail:corum@kultur.gov.tr

T.C. Çorum Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğüne hazırlanmış II Özel İdaresince bastırılmıştır.